

З 1 січня 2020 року змінюється законодавство з питань декларування

2 жовтня поточного року прийнято Закон України № 140-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективності інституційного механізму запобігання корупції», яким зокрема внесено зміни до статей 46 та 52 Закону України «Про запобігання корупції», чим розширено перелік відомостей, які декларант має подавати щодо себе та членів сім'ї, та змінено окремі аспекти процедури декларування в цілому. Закон № 140-IX набув чинності 18.10.2019, крім змін до вказаних статей, які набудуть чинності 01 січня 2020 року.

Серед цих змін варто звернути увагу на такі:

1. З 01.01.2020 підлягають декларуванню:

- юридичні особи, трасти або інші подібні правові утворення, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) яких є суб'єкт декларування або члени його сім'ї;
- криптовалюти, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї, що декларуються у складі нематеріальних активів;
- банківські та інші фінансові установи, у тому числі за кордоном, у яких у суб'єкта декларування або членів його сім'ї відкриті рахунки (незалежно від типу рахунку, а також рахунки, відкриті третіми особами на ім'я суб'єкта декларування або членів його сім'ї) або зберігаються кошти, інше майно. Такі відомості включають дані про тип та номер рахунку, дані про банківську або іншу фінансову установу, осіб, які мають право розпоряджатися таким рахунком або мають доступ до індивідуального банківського сейфа, осіб, які відкрили рахунок на ім'я суб'єкта декларування або членів його сім'ї.

2. Уточнено, що **відомості про грошові активи, фінансові зобов'язання подаватимуться як щодо декларанта, так і щодо членів його сім'ї.**

3. Фінансові зобов'язання декларанта та членів його сім'ї зазначатимуться лише у разі, якщо розмір зобов'язання перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня звітного року. Відтепер **не потрібно зазначати загальний розмір фінансового зобов'язання, якщо його розмір не перевищує цю суму.** В складі фінансових зобов'язань не зазначатимуться кошти, позичені іншим особам.

4. Дані про об'єкт декларування, що перебував у володінні або користуванні суб'єкта декларування або членів його сім'ї, **зазначатимуться в декларації, якщо такий об'єкт перебував у володінні або користуванні станом на останній день звітного періоду або протягом не менше половини днів протягом звітного періоду.**

5. Для цілей декларування членами сім'ї суб'єкта декларування вважатимуться:

- особа, яка перебуває у шлюбі із суб'єктом декларування, - незалежно від спільного проживання із таким суб'єктом;
- діти суб'єкта декларування до досягнення ними повноліття - незалежно від спільного проживання із таким суб'єктом;
- особи, що спільно проживали із суб'єктом декларування станом на останній день звітного періоду або сукупно протягом не менше 183 днів протягом року, що передують року подання декларації.

6. Під суттєвою зміною майнового стану розумітиметься не тільки отримання доходу, придбання майна, а й здійснення видатку на суму, яка перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня відповідного року.

Водночас **положення щодо подання повідомлень про суттєві зміни в майновому стані застосовуватимуться лише до суб'єктів декларування, які є службовими особами, що займають відповідальне та особливо відповідальне становище, а також до суб'єктів декларування, які займають посади, пов'язані з високим рівнем корупційних ризиків,**

відповідно до статті 50 цього Закону. Серед посадових осіб Компанії до таких посад відносяться президент, перший віце-президент-технічний директор, віце-президенти ДП «НАЕК «Енергоатом».

Важливо! Ці зміни вводяться в дію з 1 січня 2020 року!

До 1 січня 2020 року зміст декларації не змінюється, і всі суб'єкти декларування (посадові особи Компанії) подають декларації про суттєві зміни в майновому стані у десятиденний строк з моменту отримання ними доходу, придбання майна на суму, яка перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня відповідного року (96050 гривень у 2019 році).

Окремо варто відмітити зміни до **Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України**, які набрали чинності 18 жовтня 2019 року.

1. Змінами до статті 257 Кодексу України про адміністративні правопорушення уточнено, що особа, яка склала протокол про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією (статті 172⁴ - 172⁹⁻¹), одночасно з надісланням його до суду надсилає за місцем роботи особи, яка притягається до відповідальності, повідомлення про складення протоколу для **розгляду питання щодо можливого відсторонення такої особи від виконання службових повноважень** із зазначенням характеру вчиненого правопорушення та норми закону, яку порушено.

2. Змінами до Кримінального кодексу України до **корупційних злочинів віднесено статтю 366¹**, яка визначає **кримінальну відповідальність за подання суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей у декларації** (якщо відомості про об'єкт декларування відрізняються від достовірних на суму понад 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб) або **умисне неподання суб'єктом декларування зазначеної декларації**.

Як наслідок відтепер у **разі вчинення такого злочину до порушника не можна буде застосовувати «пом'якшувальні процедури»**, зокрема звільнення від кримінальної відповідальності, в тому числі у зв'язку з дійовим каяттям, у зв'язку з передачею особи на поруки; звільнення від відбування покарання з випробуванням; призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом; звільнення від відповідальності, зокрема якщо буде визнано, що з урахуванням бездоганної поведінки і сумлінного ставлення до праці цю особу на час розгляду справи в суді не можна вважати суспільно небезпечною; умовно-дострокове звільнення від відбування покарання; обмежено застосування процедур амністії та помилування.